

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. kovo 18 d. Nr. 21RE2-70 (AG2-50/14-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės, Dovilės Jazdauskaitės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos mažosios bendrijos Ertapex atstovui advokatui X. Y., atsakovo Kretingos rajono savivaldybės mero atstovei A. Y., trečiojo suinteresuoto asmens Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovei C. Y.,

2024 m. kovo 14 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos mažosios bendrijos Ertapex skundą atsakovui Kretingos rajono savivaldybės merui, trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai dėl Kretingos rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 14 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pritarimo iki 15000 kW galingumo saulės elektrinės vystymo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje nagrinėjamas pareiškėjos mažosios bendrijos (toliau – ir MB) Ertapex skundas (b. l. 1–4) atsakovui Kretingos rajono savivaldybės merui, trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, kuriuo prašoma panaikinti Kretingos rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 14 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pritarimo iki 15 000 kW galingumo saulės elektrinės vystymo“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2024 m. vasario 5 d. prašymą.

Skunde pareiškėja nurodo, jog siekia pastatyti saulės parką (investicinio projekto Nr. (duomenys neskelbtini)) žemės sklype, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančiame (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas), kuris yra žemės ūkio paskirties, pagal Kretingos rajono bendrojo plano sprendinius patenkantis į neurbanizuojamą teritoriją. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – ir AIEĮ) 49 straipsnio 3 dalies 1 punktu, 6 dalimi, bei Energetikos ministerijos išaiškinimu, kreipėsi į atsakovą, prašydama jo patvirtinti, kad Žemės sklype saulės elektrinės statyba yra galima, tačiau atsakovas skundžiamu Raštu nurodė, jog negali išduoti pritarimo dėl galimybės žemės sklype vystyti iki 15 000 kW galingumo saulės elektrinės projektą. Pareiškėja skundu su šiuo Raštu nesutinka.

Pareiškėja teigia, jog atsakovas, nepaisydamas nei galiojančio įstatymo, nei su pareiškėjos prašymu pateikto Energetikos ministerijos išaiškinimo, nei jame minimo Energetikos ministerijos 2023 m. vasario 22 d. rašto savivaldybių asociacijai, teigia, kad saulės elektrinės statybos turi būti numatytos Kretingos rajono savivaldybės bendrajame plane. Nurodo, kad atsakovo pozicija akivaizdžiai prieštarauja Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 4 daliai,

AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies 1 punktui ir įstatymų leidėjo tikslams, apie kuriuos yra kalbama Energetikos ministerijos rašte. Pareiškėja teigia, kad teisės normų taikymas nagrinėjamu atveju paremtas taisykle *lex speciālis derogat generāli* (specialusis įstatymas pakeičia bendrąjį), šiuo atveju bendrasis įstatymas yra Teritorijų planavimo įstatyme nustatyta tvarka, pagal kurią bendrieji planai numato atitinkamus teritorijos nustatymo režimus, kurie yra įgyvendinami rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus arba statybos techninius projektus. Speciali norma yra AIEĮ 49 straipsnyje nustatytas teisinis reguliavimas dėl saulės elektrinių statybos tvarkos, kuris pagrįstas valstybės interesu ir siekiu maksimaliai skatinti atsinaujinančią energetiką, siekiant Lietuvos energetinio nepriklausomumo ir įgyvendinant išipareigojimus Europos Sąjungai, bei saulės elektrinių statybų ir eksploataavimo specifika: realiai tai yra gamykloje pagaminami įrenginiai, kurie pastatomi teritorijoje ir prijungiami prie elektros tinklo; nei jų išdėstymas, nei eksploatacija objektyviai negali turėti jokios neigiamos įtakos nei gretimų žemės sklypų savininkams, nei gyvūnijai, nei kažkam kitam. Mano, kad Kretingos rajono savivaldybės pozicija šiuo atveju reikalinga tik dėl to, kad tam tikrais atvejais (pvz., kultūros paveldo vietovėse ar ypatingai saugomose teritorijose, pvz., rezervatuose) savivaldybės gali nustatyti vietas, kuriose yra draudžiama įrengti saulės elektrines. Pareiškėja nurodo, kad Rašte ginčui aktualios teisės normos net nėra paminėtos, nėra pasisakyta ir dėl atsakovui pateikto Energetikos ministerijos rašto, kas leidžia daryti išvadą, kad atsakovas paprasčiausiai nusprendė ignoruoti galiojančią teisinį reguliavimą, kuriam jis, tikėtina, nepritaria. Tokius atsakovo veiksmus pareiškėja vertina kaip teisinį nihilizmą.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjos atstovas prašė skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovas Kretingos rajono savivaldybės meras atsiliepimu (b. l. 46–50) prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime pažymi, kad Kretingos rajono savivaldybės, priimdama ginčijamą Raštą, buvo susipažinusi su skunde nurodytu teisiniu reglamentavimu. Taip pat atkreipia dėmesį, kad nepaisant pateiktos Energetikos ministerijos nuomonės, kuri orientuota į visas Lietuvos savivaldybes, kiekviena savivaldybė turi teritorijų planavimo dokumentus, kurių negalima ignoruoti, jais privaloma vadovautis.

Atsakovas nurodo, kad priimant ginčijamą Raštą, vadovautasi galiojančiu Kretingos rajono savivaldybės teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo suplanuotos teritorijos dalyje, patvirtinto Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini), sprendiniais, nes Žemės sklypas yra neurbanizuojamoje teritorijoje ir patenka į žemės ūkio teritorijų zoną (Zu), kurioje saulės šviesos elektrinių statyba nenumatyta. Atkreipia dėmesį, kad galiojančio Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo (patvirtinto Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 13 d. sprendimu Nr. T2-178) sprendiniais, aiškinamojo rašto (I tomas) 2.8.3 punkte nustatyta šio Bendrojo plano sprendiniuose numatyti teritorijas saulės šviesos energijos elektrinėms šiaurinėje rajono savivaldybės teritorijos dalyje. Grafiniuose Bendrojo plano sprendiniuose atskiru žymėjimu išskirtos teritorijos – „saulės šviesos energijos elektrinių zonos“. Naujas vėjo elektrines numatyta vystyti esamose vėjo elektrinių parkų teritorijose, taip pat pažymėtose vėjo elektrinių zonose (naujų vėjo elektrinių statybos zonos išskirtos šiaurinėje rajono dalyje, ties (duomenys neskelbtini)). Numatytos teritorijos saulės šviesos energijos elektrinėms šiaurinėje rajono savivaldybės teritorijos dalyje. Įgyvendinant AIEĮ numatytus tikslus ir skatinat atsinaujinančių saulės energijos objektų atsiradimą rajone atsirado poreikis plėsti numatytas teritorijas. Atsižvelgiant į tai, buvo pradėtas Kretingos rajono teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimas šiaurinėje rajono teritorijos dalyje (patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T2-63). Nurodo, kad pagal saulės potencialo Lietuvos teritorijoje žemėlapi, didžiausia saulės šviesos energijos spinduliuotė yra Kretingos rajono šiaurinėje dalyje, todėl šioje rajono teritorijos dalyje galimas efektyviausias saulės šviesos elektrinių panaudojimas. Atsakovas pažymi, kad Bendrojo plano koregavimu papildomi atsinaujinančių išteklių

energijos gamybos objektų – saulės elektrinių išdėstymo reikalavimai. Saulės elektrinių teritorijų išdėstymas numatomas atsižvelgiant į Kretingos rajono savivaldybės teritorijos gamtinius, urbanistinius ypatumus, kraštovaizdžio apsaugos reikalavimus, taip pat esamą elektros tiekimo infrastruktūrą.

Atsakovo nuomone, teisinis reguliavimas, numatantis, kad viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų yra teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas ir tai, kad Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 8 dalimi privalo būti savivaldybės, kurioje numatoma statyti ar įrengti elektrinę, administracijos patvirtinimas, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi, suponuoja savivaldybės teisę atsakingai įsivertinti kuriose teritorijose elektrinės įrengimas galimas. Lietuvos Respublikos Konstitucijos bei Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pagrindu teigia, kad savivalda turi teisę savarankiškai planuoti teritoriją, užtikrinti savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimą, pagal įstatymų apibrėžtą kompetenciją veikia laisvai ir savarankiškai. Tuo tarpu Energetikos ministerijos nuomonė, nėra laikytina oficialiu teisės aktų aiškinimu.

Pažymi, kad Raštas atitinka Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, jame nurodytas jo faktinis priėmimo pagrindas ir individuali argumentacija, aiškūs visuomeniniai santykiai bei jų kvalifikavimas, tai, kad Raštas neatitinka pareiškėjos lūkesčių, nesudaro pagrindo Raštą panaikinti ir įpareigoti atsakovą prašymą išnagrinėti iš naujo.

Komisijos posėdžio metu atsakovo atstovė prašė skundą atmesti kaip nepagrįstą atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Lietuvos Respublikos energetikos ministerija atsiliepime (b. l. 33–38) pagal kompetenciją pažymi, kad AIEĮ 49 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Taip pat to paties straipsnio 6 dalyje įtvirtinta, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Nurodo, kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nustatyta išlyga „išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima“, turėtų būti taikoma tik tais atvejais, kai vadovaujantis teritorijų planavimo dokumento sprendiniais ar kitais teisės aktais energetikos objektų statyba yra įsakmiai draudžiama / negalima. Energetikos ministerijos nuomone, atsakovas neturėtų drausti saulės šviesos elektrinės statybų, vadovaudamasis tik tuo, kad pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus toje teritorijoje nėra numatyta saulės šviesos elektrinių statyba, kadangi pagal AIEĮ nuostatas teritorijų planavimo dokumentuose neprivaloma jų numatyti.

Nurodo, jog savivaldybių asociacijai 2023 m. vasario 22 d. buvo pateikęs nuomonę dėl teritorijų, kuriose galima statyti atsinaujinančių energijos išteklių elektrines nepakeitus pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo ir kurių nereikia numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Taip pat pabrėžia, kad savivaldybės yra skatinamos didinti atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą ir suteikti asmenims AIEĮ įtvirtintas palankesnes sąlygas plėtojant atsinaujinančių išteklių energiją. Teigia, kad palankios aplinkos atsinaujinančių išteklių energetikai sukūrimas prisidės prie savivaldybių tikslų, nustatytų savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planuose, įgyvendinimo. Mano, kad atsakovas, spręsdamas ar leisti statyti saulės šviesos elektrinę Žemės sklype, turėjo objektyviai įvertinti visą šiuo metu galiojančią teisinį reguliavimą, taip pat ir Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą.

Komisijos posėdžio metu trečiojo suinteresuoto asmens Energetikos ministerijos atstovė prašė skundą tenkinti atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Skundas tenkintinas iš dalies.

Byloje kilo ginčas dėl Kretingos rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 14 d. rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pritarimo iki 15 000 kW galingumo saulės elektrinės vystymo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. vasario 5 d. prašymu „Dėl saulės elektrinės projekto vystymo žemės sklype, kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Prašymas) kreipėsi į atsakovą dėl Kretingos rajono savivaldybės pritarimo vystyti iki 15 000 kW galingumo saulės elektrinės projektą Žemės sklype (b. l. 11). Prašyme pareiškėja nurodė, jog turi su akcine bendrove „Energijos Skirstymo Operatorius“ (toliau – ESO) pasirašyti ketinimų protokolą, kuriam reikalinga gauti Kretingos rajono savivaldybės administracijos pritarimą nurodyto galingumo saulės elektrinės vystymui Žemės sklype.

Kretingos rajono savivaldybės meras 2024 m. vasario 14 d. rašte Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pritarimo iki 15000 kW galingumo saulės elektrinės vystymo“ nurodė, kad Kretingos rajono savivaldybė negali išduoti pritarimo dėl galimybės Žemės sklype vystyti iki 15 000 kW galingumo saulės elektrinės projektą, kadangi šioje teritorijoje atitinkama statyba negalima (b. l. 5–6). Rašte, vadovaujantis AIEĮ 49 straipsnio 1 dalimi, Teritorijų planavimo įstatymo 14 straipsnio 5 punktu, galiojančiais Kretingos rajono savivaldybės teritorijos ir jos dalies – Kretingos miesto bendrojo plano keitimo sprendinių koregavimo suplanuotos teritorijos dalyje (patvirtinto Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) sprendiniais, nurodė, kad Žemės sklypas yra neurbanizuojamoje teritorijoje ir patenka į žemės ūkio teritorijų zoną (Zu), kurioje saulės šviesos elektrinių statyba nenumatyta. Pažymėjo, kad savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens bendrieji planai yra privalomi valstybės ir savivaldybių institucijoms ir suteikia teisę joms veikti planuojant lėšas ir rengiant detaliuosius planus. Taip pat savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens bendrieji planai privalomi visiems suplanuotoje teritorijoje veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms, jeigu detalieji planai neparengti.

Pareiškėja skundu nesutinka su Raštu ir teigia, kad jis priimtas nepaisant galiojančių teisės aktų bei Energetikos ministerijos išaiškinimų (b. l. 1–4).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (redakcija, galiojusi nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. vasario 29 d.), akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos gamintojų pasinaudojimo elektros skirstomaisiais tinklais tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2023 m. kovo 3 d. nutarimu Nr. O3E-252 (toliau – ir Tvarkos aprašas), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija, toliau – ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAĮ, atsakovo veiklai taikytinos VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis). Atsakovui taikytinas įpareigojimas asmenų prašymus ir skundus nagrinėti atsižvelgiant ir į Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (VAĮ 11 straipsnio 1 dalis), numatančius pareigą į prašymą atsakyti atsižvelgiant į jo turinį (Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių 45 punktas). Tai reiškia, kad skundo ar prašymo turiniu pareiškėjas nustato nagrinėjimo ribas, ir šių ribų institucija, nagrinėjanti skundą ar prašymą, privalo laikytis. Tai aktualu ir nagrinėjamu atveju, kai turėjo būti priimtas sprendimas dėl pareiškėjos Prašymo tenkinimo, t. y. patvirtinti, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi, arba atsisakymo tenkinti Prašymą, nurodant teisės aktais pagrįstas prieštaravimo priežastis, t. y. kodėl planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba

Kretingos rajono savivaldybėje yra negalima (Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 13 punktas, Tvarkos aprašo 23.2 papunktis).

Lietuvos Respublikos elektros energetikos sektoriaus valstybinio valdymo, reguliavimo, priežiūros ir kontrolės bei veiklos elektros energetikos sektoriuje organizavimo teisinius pagrindus, taip pat reglamentuoja elektros energijos vartotojų, elektros energijos rinkos dalyvių, tinklų operatorių ir valstybinį elektros energetikos sektoriaus reguliavimą, priežiūrą ir kontrolę vykdančių institucijų tarpusavio santykius veiklos, asmens duomenų ir privatumo apsaugos bei vartotojų teisių ir teisėtų interesų užtikrinimo srityse nustato Elektros energetikos įstatymas (1 straipsnis). Elektros tinklų operatorius ir tinklų naudotojas, kuris ketina statyti ar įrengti elektros energijos gamybos įrenginį ir (arba) energijos kaupimo įrenginį, turi pasirašyti susitarimą – Elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų ketinimų protokolą (toliau – ir Ketinimų protokolas), kuriuo tinklų naudotojas įsipareigoja per nustatytą laikotarpį parengti savo elektros įrenginius prijungti prie elektros tinklų, o elektros tinklų operatorius – per nustatytą laikotarpį prijungti šio asmens elektros įrenginius prie savo valdomų elektros tinklų (Elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 55 dalis). Vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 13 punktu, Ketinimų protokole, išskyrus ketinimų protokolą, kurį pasirašo gamintojai, siekiantys dalyvauti AIEĮ 22 ir (ar) 22¹ straipsniuose nurodytuose konkursuose, privalo būti, be kita ko, nurodytas savivaldybės, kurioje numatoma statyti ar įrengti elektrinę, administracijos patvirtinimas, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi; savivaldybės administracija patvirtinimą gamintojui ir tinklų operatoriui privalo pateikti per 10 darbo dienų nuo gamintojo prašymo gavimo dienos, priešingu atveju, jeigu per 10 darbo dienų savivaldybės administracija nepateikia patvirtinimo ar argumentuoto prieštaravimo, laikoma, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi. Ketinimų protokolo pavyzdinė forma ir Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte numatyto savivaldybės administracijos patvirtinimo forma nustatyta Tvarkos apraše (Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 11 dalis, Tvarkos aprašo 6 priedas).

Išdėstytų teisės normų pagrindu sprendina, jog pritarimą ar prieštaravimą planuojamos plėtoti elektrinės įrengimui ar statybai išreikšti turi įstatyme numatytas subjektas, laikydamasis nustatytos tokio sprendimo formos ir turinio. Pažymėtina, jog visi viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis įstatymo viršenybės bei nepiktnaudžiavimo valdžia principais, kurie numato, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti VAI išdėstytus teisinius pagrindus, administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais ir viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio VAI nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų (VAI 3 straipsnis). Vadovaujantis VAI 5 straipsnio 1 dalimi viešojo administravimo įgaliojimai kolegialioms ar vienasmenėms valstybės ar savivaldybių institucijoms gali būti suteikti įstatymu, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi (kai tame teisės akte nurodomas veikiančio ar numatomo steigti viešojo administravimo subjekto pavadinimas arba pavadinimas ir teisinė forma, arba paskirtis ir šiam subjektui nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai) bei įstatymu įgalios valstybės institucijos ar savivaldybės tarybos priimtu teisės aktu (kai tame teisės akte, vadovaujantis įstatymu, reglamentuojančiu bendrą tam tikros visuomenės gyvenimo srities viešojo administravimo subjektų sudarymo ir veiklos tvarką, nurodomas veikiančio ar numatomo steigti viešojo administravimo subjekto pavadinimas arba pavadinimas ir teisinė forma, arba paskirtis ir šiam subjektui nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai).

Bylos duomenimis, sprendimą dėl galimybės Žemės sklype vystyti iki 15 000 kW galingumo saulės elektrinės projektą pagal pareiškėjos Prašymą priėmė Kretingos rajono savivaldybės meras, nurodydamas, kad Kretingos rajono savivaldybė negali išduoti pritarimo, kadangi šioje teritorijoje atitinkama statyba negalima (b. l. 5–6). Komisija, atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas teisės normas, sprendžia, kad pareiškėjos Prašymą išnagrinėjo ir sprendimą priėmė neįgalios tokios klausimus spręsti viešojo administravimo subjektas, nes sprendimą dėl planuojamos plėtoti elektrinės įrengimo ar statybos galimumo įstatymu įgaliota priimti savivaldybės administracija (Elektros energetikos

įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 13 punktas, 11 dalis, Tvarkos aprašo 6 priedas). Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 34 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės administracijos direktorius vadovauja savivaldybės administracijai, jis yra įstaigos vadovas, todėl sprendžiama, kad savivaldybės administracijos patvirtinimą ar prieštaravimą (Tvarkos aprašu nustatyta forma) turėjo pareigą pasirašyti Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktorius.

Vadovaujantis VAI 11 straipsnio 4 dalimi, viešojo administravimo subjektas, kuris pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, prašymo ar skundo nenagrinėja ir yra įpareigotas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiųsti jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai pranešti asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai turi pranešti asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis. Nagrinėjamo administracinio ginčo kontekste sprendžiamas, kad atsakovas, gavęs pareiškėjos Prašymą, turėjo perduoti nagrinėti jį Kretingos rajono savivaldybės administracijai, tačiau šios pareigos atsakovas neįvykdė, tuo pažeisdamas aukščiau aptartų teisės aktų normų nustatytą procedūrą.

Pažymėtina, kad viešojo administravimo subjektui galioja administracinės teisės principas, nustatantis, jog viešojo administravimo subjektui leidžiama tiek, kiek nustato įstatymas. Šis imperatyvas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas neturi diskrecijos teisės peržengti jam nustatytos kompetencijos ribas ar veikti tokiu būdu, kokio nenumato teisės aktai (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugsėjo 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-2853/2012). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo jurisprudencijoje ne kartą yra akcentavęs, jog bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (pvz., 2021 m. sausio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-99-602/2021, 2020 m. lapkričio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3194-629/2020 ir kt.). Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalimi nustatyta, jog skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas ir (ar) yra neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą. Nagrinėjamu atveju, Komisija sprendžia, kad objektyviai egzistuoja abu minėti skundžiamo teisės akto panaikinimo pagrindai, todėl skundžiamas Raštas naikintinas.

Skundžiamas Raštas turi ir daugiau trūkumų, tačiau nustačius, jog nebuvo užtikrinta teisėta Prašymo nagrinėjimo procedūra, kaip to reikalauja VAI, Elektros energetikos įstatymo, Tvarkos aprašo bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių nuostatos, ir Raštas priimtas neįgalio tokius sprendimus priimti subjekto, Komisija plačiau dėl jų nepasisakys.

Pareiškėja išvestiniu skundo reikalavimu prašo įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti Prašymą (b. l. 4). Minėta, jog sprendimą dėl planuojamos plėtoti elektrinės įrengimo ar statybos galimumo savivaldybės teritorijoje įgaliota priimti savivaldybės administracija (Elektros energetikos įstatymo 22 straipsnio 9 dalies 13 punktas, 11 dalis, Tvarkos aprašo 6 priedas), todėl Komisija neturi teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo išvestinio reikalavimo ir atsakovą – Kretingos rajono savivaldybės merą – įpareigoti atlikti veiksmus, nes Prašymas turėtų būti nagrinėjamas kito viešojo administravimo subjekto.

Papildomai pažymima, jog panaikinus skundžiamą Raštą, pareiškėjos Prašymo nagrinėjimo procedūra grįžta į pradinę padėtį, t. y. Prašymas turi būti sprendžiamas teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais, įgaliojamam viešojo administravimo subjektui priimant administracinį sprendimą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktais, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos mažosios bendrijos Ertapex skundą atsakovui Kretingos rajono savivaldybės merui, trečiajam suinteresuotam asmeniui Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai tenkinti iš dalies.

Panaikinti Kretingos rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 14 d. raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pritarimo iki 15000 kW galingumo saulės elektrinės vystymo“.

Kitoje dalyje skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Laura Bernikienė

Dovilė Jazdauskaitė